

## IV

¿Pertanyia, doncs, a un home?

M'ho vaig creure després de no sé quants dies d'una perplexitat inexpressable, i el record que me'n queda és vague i trist.

De cop i volta la meva existència, que ja havia patit una sotragada després de l'abandonament del meu pare, es capgirava, s'alterava d'una manera tràgica. ¿Què era, jo, ara? ¿En què m'estava a punt de convertir? La meva vida d'adolescent s'havia acabat.

El meu orgull de criatura lliure i reflexiva patia terriblement, però no em permetia de recrear-me en retrets o disculpes, sinó que m'empenyia a acceptar la responsabilitat del que havia passat.

M'esforçava a justificar allò que encara m'omplia d'estupor. ¿Quant de temps feia que coneixia aquell home? Feia uns dos anys. L'havia vist gairebé cada dia, havia estat el meu company i el meu ajudant en la feina. Sempre me l'havia mirat amb una franca complaença juvenil; la seva malaptesa mateixa m'havia divertit. Després, un dia, ell havia deshonrat tranquil·lament el meu pare als meus ulls... ¿Per què no havia dubtat ni tan sols un instant que no mentís? Jo no sabia res de la vida, i tot d'una la seva experiència m'havia infós una mena de respecte. I ell m'havia somrigut pietosament. Havia assistit a l'angoixa terrible de la meva ànima presa d'un desconcert sobtat. I m'havia semblat una persona diferent del que era abans, un ésser nou, dotat de tot allò que li mancava al pare. Amb quina dignitat i quin menyspreu jutjava el meu pare, i com es commovia defensant la meva pobramare! Una sola vegada en vaig rebre una impressió fastiguejant: quan li vaig preguntar si ell mantindria el seu testimoni, en el

moment que jo m'enfrontés amb el meu pare, i ell m'havia pregat que callés, que callés...

I des d'aquell instant m'havia embolcallat en l'onada de les seves paraules amanyagadores, i el meu cor s'havia entendrit. No havia dubtat en cap moment de la seva devoció; l'havia acceptada, amb la supèrbia encara viva de la meva superioritat.

¿Sabia, ell, quin cansament m'havia vençut? M'havia tingut entre els braços, m'havia dit que m'estimava, i jo l'havia escoltat...

No podia imaginar-me víctima d'un càlcul: tot allò havia de ser obra de l'amor. I que poc preparada que estava, jo, per acollir aquell hoste misteriós! Ah, havia contemplat massa i exclusivament el pare, i per això en el fons no en sabia res, realment, de la vida! No m'havia representat mai el meu esdevenidor com a dona. I heus aquí que de cop m'havia convertit en una dona, justament quan ja no podia confiar en el pare, quan tot el nostre passat perdia valor als meus ulls, quan la mare mateixa ja no era capaç d'escoltar-me ni d'aclarir-me res.

Ni per un instant no vaig tenir la temptació de revelar a la pobra malaurada el meu terrible secret. Ella ja patia prou, reclosa en el seu dolor!

I com el sentia lluny, el pare, i deslligat de la meua vida! I quin turment afegit al turment, el fet d'amagar-li la tempesta que m'aclaparava!

Sola, en silenci, em deixava envair per una mena d'autosuggerió, de follia lúcida. ¿Era l'influx de la brusca sotragada fisiològica? Els records que tinc d'aquell temps són com els d'un estat febril... ¿Quan em vaig dir per primera vegada que potser jo sentia la mateixa passió que aquell home, que havia d'acceptar el seu suport, el refugi que m'oferia, per a tota l'existència, separant-me de tot allò que fins aleshores havia estat la meua vida?

No ho sé, ja no ho veig clarament. Havia començat a pensar que potser feia molts mesos que estimava el jove sense saber-ho, que potser hi havia quelcom d'inexplicable, sota les humils aparences, que m'havia seduït. Després havia afegit a aquell meu pensament que potser, en aquell esdevenidor d'amor i devoció que mai no havia previst, hi havia seguretat, pau, alegria. La seva esposa... Però ¿no l'era, ja? Ell m'havia volgut, ell m'estava destinat, tot havia quedat arranjat mentre jo pensava seguir un camí ben diferent... Aquell espòs de les llegendes, que sempre m'havia semblat un personatge pueril, existia, era ell!

L'home es va adonar de seguida que la seva causa triomfava, i potser ni tan sols el va sorprendre gaire que fos així, malgrat que havia tremolat. Ara, més segur, més esperançat, corresponia a les efusions que jo exhalava en cartes i en paraules elevades i puerils a la vegada, i, per aturar-me als llavis les preguntes i les explicacions, i qualsevol interrogatori sobre el que havia passat, ell em tornava a omplir les mans i els cabells de petons, fugaçment, i em repetia amb una certa solemnitat que no en tindria prou amb tota la seva existència per agrair-me que jo li oferís la meva, i provava de posseir altra vegada el meu cos. La iniciació, tanmateix, havia estat massa atroç, i jo m'hi negava. Com moltes noies, a qui la lectura de novel·les suscita imatges informes que no il·lumina ningú, jo suposava que la realitat no era solament allò que m'havia colpit d'una manera tan repulsiva: m'imaginava un esdevenidor que em recompensaria, quan fos una dona casada, amb el gaudi de plaers inefables. El pudor dels meus quinze anys encara era massa embrionari per fer-me patir profundament; potser era també un orgull obscur el que m'esperonava i em mantenia viva la voluntat d'estimar i d'entregar-me que jo nodria amb una obstinació desesperada.